

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 30 czerwca 2026 r.

Poz. 3173

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.199.2026

Lublin, dnia 24 czerwca 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXIII/121/2026 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 9 czerwca 2026 r. w sprawie nadania Statutu Sołectwu Pieniany-Kolonia, w części obejmującej § 3 ust. 1 pkt 3 oraz § 16 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII/121/2026 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 9 czerwca 2026 r. w sprawie nadania Statutu Sołectwu Pieniany-Kolonia, w części obejmującej § 3 ust. 1 pkt 3 oraz § 16 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXIII/121/2026 została doręczona organowi nadzoru w dniu 12 czerwca 2026 r.

Powołując w podstawie prawnej uchwały m. in. art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Miejska w Łaszczowie nadała statut sołectwu Pieniany-Kolonia. Statut stanowi załącznik do uchwały.

Stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwa należy do aktów prawa miejscowego, które zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczane są do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowione są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutów sołectw zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutom, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Powołany przepis jest rozwinięciem, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, kompetencji rady gminy w zakresie tworzenia jednostek pomocniczych - w tym sołectw. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca określił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

W § 3 ust. 1 Statutu Sołectwa przyjętego przedmiotową uchwałą postanowiono, że: "Organami Sołectwa są: 1) Zebranie Wiejskie, 2) Sołtys, 3) *Rada Sołecka - podmiot pomocniczy i wspomagający działalność Sołtysa*".

Powyższa regulacja pozostaje w sprzeczności z art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka.

Przepis ten jednoznacznie określa, iż organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Sołtysa w jego działalności na rzecz społeczności sołectwa wspomaga rada sołecka, która pełni rolę doradczą i opiniodawczą. Nie jest więc w świetle powyższego samodzielnym organem sołectwa (por. m. in. wyrok WSA w Lublinie z dnia 7 października 2010 r., sygn. akt III SA/Lu 193/10).

Zgodnie z § 16 Statutu, *dla dokonania wyboru sołtysa i Rady Sołeckiej wymagany jest udział co najmniej 20% uprawnionych mieszkańców sołectwa (ust. 1). Jeżeli w wyznaczonym terminie nie uzyskano wymaganego quorum, wybory przeprowadza się w drugim terminie tj. po 15 minutach od upływu pierwszego terminu, bez względu na liczbę uprawnionych mieszkańców obecnych w Zabraniu (ust. 2). Jeżeli podczas wyborów zwołanych w pierwszym terminie liczba uprawnionych zmniejszy się poniżej wymaganego quorum, przewodniczący Zebrania zarządza 15 minutową przerwę, po której Zebranie Wiejskie jest prawomocne do przeprowadzenia wyborów, bez względu na liczbę uprawnionych (ust. 3).*

W ocenie organu nadzoru brak jest podstawy prawnej dla ustanawiania kworum wyborczego dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej na zebraniu wiejskim.

Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru jest więc niedopuszczalne, ponieważ modyfikuje ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (por. m.in. wyroki NSA z dnia 26 czerwca 2020 r., sygn. II OSK 3930/19; WSA w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. IV SA/Po 739/20; WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 356/19, WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. II SA/Ke 382/19).

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 130/21, podkreślono, że: „*Kluczowym problemem nie jest więc to, że w zaskarżonych statutach gremium dokonujące wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej określono mianem "zebrania wiejskiego", lecz to, że tą drogą rozciągnięto na ów akt wyborczy, wymóg kworum - wprowadzony w § 15 ust. 1 Statutu dla ważności każdego zebrania wiejskiego. Tymczasem dopuszczalność wprowadzenia wymogu kworum dla ważności wyborów sołtysa*

lub członków rady sołeckiej nie wynika z normującego ten wybór art. 36 ust. 2 u.s.g (...). Nie wynika także z uregulowanych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (...) zasad prawa wyborczego dotyczących wyborów organów gminy (obecnie: wójta lub rady gminy), na których to regulacjach, w zakresie w ustawie nieunormowanym, mogą, a nawet - jak wskazuje się w doktrynie - powinny być odpowiednio wzorowane zasady i tryb wyboru oraz odwołania sołtysa i rady sołeckiej (por.: A. Agopszowicz (w:) A. Agopszowicz, Z. Gilowska, Ustawa o gminnym samorządzie terytorialnym. Komentarz, Warszawa 1997, art. 36 Nb 2; A. Szewc (w:) A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławecki Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2012, uw. 6 do art. 36). Wszystko to uprawnia do wniosku o niedopuszczalności wprowadzania w statucie wymogu kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej (por. np. wyroki WSA: z 21. 02.2018 r., IV SA/Po 1106/17; z 17. 07.2019 r., II SA/Go 325/19; por. też wyrok NSA z 26.06.2020 r., II OSK 3930/19 – wszystkie orzeczenia dostępne w CBOSA)”.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXIII/121/2026 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Łaszczowa
- 2) Przewodniczący Rady Miejskiej w Łaszczowie